

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Antea convocatio Concilij generalis fiebat auctoritate Principis, etiam quando Summus Pontifex synodum in regno haberi præcipiebat. Probatur auctoritate Gregorij magni & Hincmari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

vim regie auctoritatis infringere solent, divi-
sionem item imperij Francorum inter tres
fratres, viam aperuisse ad introducendas no-
vitates in hac materia. Nam Episcopi à Re-
ge evocati frequentius quàm sub Carolo
magno & Ludovico Pio celebraverunt sy-
nodos ex diversis provinciis, seorsim à ge-
nerali regni conventu; in quibus judicabant
causas graves, Episcoporum nempe, ac Pres-
byterorum, & Diaconorum, si res tanti
momenti esset, ut constat ex synodis Mo-
guntina, Sueffionensi, Valentinenfi, Tul-
lensibus duabus apud Saponarias & apud Tu-
sacum, aliisque. Interdum verò ultra pro-
gredebantur. Quippe in synodis illis cano-
nes & statuta condebant. Verùm ij non antè
vim constituti obtinere poterant quàm in
conventu regio approbati fuissent. Hinc na-
ta controversia quæ post Concilium Mel-
dense excitata est anno octingentesimo qua-
dragesimo sexto. Nam cum Episcopi illic
condidissent LXXIX. canones, jussit Rex
eos ad se deferri, ac dein eos examinari præ-
cepit in conventu generali habito in villa
Sparnaco ad Matronam fluvium; in quo ex
procerum regni consilio statutum est no-
vemdecim tantum ex illis canonibus obser-
vandos esse: *Ex omnibus illis capitulis hæc tan-
tum observanda & complacenda sibi collegerunt,
& Episcopis scripta tradiderunt, dicentes non
amplius de eorum capitulis quàm ista & ista
velle cum Principe observare.* Ad hanc haud-
dubiè modificationem alludunt Episcopi in
canone ultimo hujus synodi, qui post decre-
tum Sparnacense additus est ceteris; in quo
Regem hortantur ut saltem observet capi-
tula recenter ab ipso decreta cum Episcopis
manuque ejus confirmata: *Vt autem capitula
que Domino mediatore communiter decrevi-
stis, & manu propria confirmastis, pleniter ob-
servetis &c.* Præterea eum orant ut observa-
ri in futurum jubeat pœnas ab iis decretas
adversus raptos sponfarum alienarum, ut-
que decretum ea de re suum ceteris cano-
nibus qui recepti ab eo erant adderet: *Hoc
diploma, si complacet, adnectatur.* Pœnæ illæ
anathematis extant in canone LXXVII. sy-
nodi Meldensis, qui octavum & decimum lo-
cum occupat inter eos quos observandos
censuit conventus Sparnacensis.

II. Synodus Sueffionensis, quæ anno
DCCCLII. congregata est ex quinque pro-
vinciis, reverentiùs constitit intra limites
æqui. Convocata illa fuerat à Carolo Calvo
Rege, nullumque canonem condidit extra
materiam à Principe propositam; canones
autem ejus admissi & confirmati sunt in con-
ventu generali regni habito apud Verme-
riam eodem anno: *Sed & capitula que syno-*

*dali consulti Dominus Rex Carolus in Concilio
memorato apud Sueffionis civitatem sacro pro-
fuit conventui, coram fidelibus suis in eodem
palatio Vermeria relegi fecit; & ab omnibus con-
sonanter suscepta sunt, & accepta.* Synodus
quoque Tullensis anno DCCCLIX. habita
fuit coram Regibus, qui confirmarunt cano-
nes in ea conditos. Item Duziacensis ha-
bita anno octingentesimo septuagesimo
quarto, *nutu divino & sanctione Caroli Regis.*

III. Sub Carolo Calvo introduci cepe-
re ingentes novitates in gratiam sedis apo-
stolicæ & in detrimentum regie auctori-
tatis. Etenim Nicolaus primus Pontifex Ro-
manus ad se traxit immediatam convocatio-
nem Conciliorum absque literis Principis,
Aliud tamen obtinuerat quoad Concilium
Francofordiense: quod auctoritate quidem
Pontificis Romani celebratum fuerat co-
ram Legatis ejus, sed Caroli magni jussio-
ne convocatum, missis quaquaversum li-
teris.

IV. Sanè diffiteri nolim inesse Summo
Pontifici auctoritatem convocandi Concilij
intra Gallias, si id Ecclesiæ utilitas postula-
verit. Neque enim me latet synodum Suef-
fionensem, quæ anno octingentesimo sexa-
gesimo sexto congregata est, eam auctori-
tatem agnoscere in sede apostolica. Scribens
enim ad Nicolaum primum adversus Epif-
scopos Britonum, qui obedientiam Metropo-
litano Turonensi debitam abjecerant, ait eos
nolle prorsus convenire ad generales reg-
ni synodos, neque legatos aut literas mitte-
re, etiam tum cum Summus Pontifex earum
congregationem fieri præcipiebat ad discuti-
tiendas causas emergentes, atque id eò minus
ferendum esse quòd Episcopi illi nulla ratio-
ne prohiberentur ad eas accedere, non ob pe-
ricula in mari, aut propter asperitatem mon-
tium, non longo regionum intervallo dis-
juncti. *Sed neque ad generalitatis nostra syno-
dum,* inquit Synodus Sueffionensis ad Nico-
laum Papam scribens, *si quando apostolatus
vestri auctoritas nostram fraternitatem pro qui-
buslibet emergentibus vel imminentibus negotiis
adgregandam decernit, illorum presentiam, le-
gatos, literas, cum infra finem occidua Gallia
commorentur, & nec juga montium, nec merinum
pelagus, sed neque gravis intercapedo terrarum
convolare prohibeat; nostre unanimi quæ-
quam habere meruimus.*

V. Itaque illud solum aio, hunc ordinem ad
ea usque tempora observatum esse in Gallia,
ut Regis auctoritate fieret convocatio Con-
cilij generalis regni, non solum semel in an-
no aut quando ita Principi videbatur expedi-
re, sed etiam quando Summus Pontifex præ-
cipiebat synodum haberi in regno; cujus
celebratio

Capitula excerpta
in villa Sparnaco,
in Capit. Caroli
Calvi, & co. 3.
Com. Gallie
pag. 63.

Concil. Vermer.
c. 3.

celebratio differebatur, donec consensus Principis accederet, ejusque ipse convocationem literis suis faceret; ut supra probatum est exemplo beati Gregorij. Eadem est sententia Hincmari, tum viventis, qui in epistola sexta docet Episcopos provinciarum Galliarum congregari solitos, *si fraterna caritas nos invitaverit, potiusque jussio apostolica sedis & preceptio Domini nostri Caroli Imperatoris Augusti nos ad synodum, sicut precipiunt regule, vocare decreverit pro talibus que forte provinciali nequiverint examine definiri, maxime in causa fidei vel generalis religionis, sicut in apostolica sedis Pontificum & in epistolis legimus Augustorum. Quoniam Imperatorum auctoritate convocatas generales synodos & in historiis ecclesiasticis & in epistolis apostolica sedis Pontificum reperimus. Et sanctus Gregorius Reges Francorum synodos in Gallicis & Belgicis provinciis convocare sepe commouit.*

VI. At Nicolaus primus sequi noluit exemplum beati Gregorij, sed sua auctoritate conceptis verbis synodum Sueffionensem celebrari jussit anno octingentesimo sexagesimo sexto, locumque & tempus quo ea habenda esset prescripsit in epistola scripta ad Archiepiscopos & Episcopos Galliarum. *Precepimus vos, inquit Nicolaus ad Herardum Turonensem Archiepiscopum scribens, una cum ceteris Archiepiscopis & Episcopis Galliarum & Neustrie &c. apud Sueffonicam urbem pariter convenire.* Attamen literas quoque ad Carolum Calvum scripsit, quibus eum faceret certiore constitutionis suae. Sed id factum est ea tantum mente ut in executionem urgeret auctoritate sua. Hinc factum ut epistola synodica Concilij Sueffionensis alio verborum sensu concepta sit quam canon primus Concilij Francofordienfis, quod, ut habet canon, *auctoritate apostolica & jussione regia congregatum est.* Concilij vero Sueffionensis patres fatentur se congregatos esse jussu Nicolai, nulla Principis mentione. *Synodus, inquit, Sueffionis habita jussu & auctoritate sanctissimi apostolatus vestri.* Quin & Carolus ipse in epistola ad Nicolaum scripta, quae extat in Actis ejusdem Concilij, agnoscit eam synodum fuisse convocatam jussu Pontificis: *a synodo preceptione vestra congregata.*

VII. Occasio celebrandae hujus synodi aliam quoque infringendorum canonum causam invexit, quae plurimum detraxit de auctoritate Conciliorum Galliarum. Concilium enim illud congregatum fuit ex universis regni provinciis, ad examinandam depositionem Volfadi aliorumque Clericorum ab Ebbone Archiepiscopo Remensi ordinatum post depositionem ejus & pravam re-

stitutionem, quae multis de causis nulla erat & irrita. Eorum namque ordinationem in dubium revocaverat Hincmarus Archiepiscopus Remensis, Ebbonis successor. Quare illi anno octingentesimo quinquagesimo tertio querelam ea de re suam detulerunt ad synodum Sueffionensem, permisso Caroli congregatam, qui locum ac diem celebrationis indixerat: *Episcopis juxta instituta canonum synodum celebrare volentibus, annuit idem Rex Carolus, eosque ad urbem Sueffionum X. Calendas Maias convenire precepit; ut legitur in praefatione ejusdem synodi.* In ea autem declaratum fuit iudicio synodi & iudicium qui inter adversarios convenerant, horum Clericorum ordinationem esse nullam. At Nicolaus, delata ad se eorundem Clericorum querela, tredecim post annis jussit eam causam retractari in Concilio generali Episcoporum Galliarum, quos ad eandem urbem Sueffionensem convenire precepit; addito conceptis verbis, quod si Clerici depositi a iudicio hujus Concilij ad sedem apostolicam appellarent, eorum causa judicanda esset apud urbem Romam, quo Hincmarus ac Clerici Vicarios suos mittere possent. Quo loci animadvertere licet tria atrociter vulnera inflata esse auctoritati Conciliorum generalium Galliarum, contra praescripta canonum. Primum enim decernitur revisio causae adversus Presbyteros iudicatae in Concilio congregato ex diversis provinciis, cum tamen, juxta canones, eorum causae in his Conciliis judicandae sint definitivo decreto. Tum reis relinquuntur potestas appellandi a iudicio post revisionem lato. Istud vero contrarium est legibus & canonibus Sardicensibus, etiam si de Episcoporum depositione ageretur. Tertio, partes Romam evocantur, id est, Hincmarus Archiepiscopus Remensis, & Clerici dejecti; cum tamen appellationes, etiam Episcoporum, ad provincialia iudicia remitti debeant, juxta canones Sardicenses. Sanè ad vitandam conflictionem jurisdictionis Synodus Sueffionensis, sequuta modum ab Hincmaro propositum in Scheda ab eo porrecta synodo, ad Nicolaum scripsit se, manente auctoritate iudiciorum secundum canones latorum, consensisse votis pontificis, id est, ut Clerici illi gradibus suis restituantur ex speciali gratia & intuitu misericordiae. Sed addunt patres monitionem quae magni momenti est, cavere nimirum debere Nicolaum ne ex hoc synodi obsequio emergat perniciosa disciplinae ecclesiasticae, provideatque ne exemplum illud trahatur in consequentiam ab iis qui

Hincmar. ep. 6. c. 17. & 18. edit. Meun.

Nicolaus I. in epist. ad Herardum Archiepisc. Turon.

Epist. synod. Concilij Sueffion.